Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 3. 2012, sp. zn. 6 Tdo 251/2012, ECLI:CZ:NS:2012:6.TDO.251.2012.1

Číslo: 10/2013

Právní věta:

Doručuje-li se rozhodnutí jak obviněnému, tak i jeho obhájci, podle § 265e odst. 2 tr. ř. běží lhůta k podání dovolání od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději. Uvedené ustanovení se však neuplatní, pokud obviněný v době, kdy trestní stíhání pravomocně skončilo rozhodnutím soudu druhého stupně, neměl obhájce, neboť si jej sám nezvolil a přitom nebyl dán důvod nutné obhajoby, a ke zvolení nebo ustanovení obhájce došlo až následně v průběhu lhůty pro podání dovolání. Z hlediska běhu lhůty pro podání dovolání je v takovém případě bez významu, zda a kdy byl doručen opis rozhodnutí takto ustanovenému obhájci. Požádá-li obviněný o ustanovení obhájce a jsou-li splněny podmínky podle § 33 odst. 2, 4 tr. ř., musí mu být neprodleně ustanoven.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.03.2012

Spisová značka: 6 Tdo 251/2012

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dovolání, Lhůty, Obhájce

Předpisy: § 265e odst. 1 tr. ř.
§ 265e odst. 2 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněné A. K. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 7 To 449/2011, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Okresního soudu Brno-venkov pod sp. zn. 30 T 4/2011.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 9. 2. 2011, sp. zn. 30 T 4/2011, byla obviněná A. K. uznána vinnou přečinem podvodu podle § 209 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku. Za tento přečin byla odsouzena podle § 209 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání dvaceti měsíců, pro jehož výkon byla podle § 56 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku zařazena do věznice s ostrahou. V dalším bylo rozhodnuto o náhradě škody.

O odvolání, které proti tomuto rozsudku podala obviněná, rozhodl ve druhém stupni Krajský soud v Brně usnesením ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 7 To 449/2011, jímž podle § 253 odst. 1 tr. ř. toto odvolání zamítl.

Proti citovanému usnesení Krajského soudu v Brně podala obviněná dovolání, přičemž uplatnila dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. s tím, že bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku, kterým byla uznána vinnou, a byl jí uložen trest, aniž by byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí.

V odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku vyslovila nesouhlas se závěrem soudu druhého stupně v tom smyslu, že její odvolání bylo podáno opožděně. Podle svých slov odvolání podala včas, uvedla správné označení soudu, avšak chybnou adresu, proto byla zásilka vrácena zpět. Dále se ohradila proti tomu, že byla pro výkon trestu odnětí svobody zařazena do věznice s ostrahou a že délka jejího trestu byla stanovena na dvacet měsíců. Takové rozhodnutí shledala nepřiměřeně přísným s tím, že ke splnění účelu trestu by plně postačoval trest kratší se zařazením do věznice s dozorem. Dodala, že její psychický stav se po nástupu výkonu trestu rapidně zhoršil a že velice těžce snáší odloučení od své rodiny, především pak od dvou malých vnoučat.

Z těchto důvodů navrhla, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu v plném rozsahu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud jako soud dovolací především shledal, že dovolání proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 7 To 449/2011, je přípustné, obviněná je osobou oprávněnou k podání dovolání (pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se jí bezprostředně dotýká). Dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podala prostřednictvím své obhájkyně, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř.

Dále bylo třeba posoudit, zda obviněná podala předmětné dovolání včas. V souvislosti s posuzováním této otázky je namístě připomenout, že podle § 265e odst. 1 tr. ř. se dovolání podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

Podle § 265e odst. 2 tr. ř., jestliže se rozhodnutí doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději. V této souvislosti však nutno konstatovat, že ustanovení § 265e odst. 2 tr. ř. se neuplatní, pokud v době, kdy řízení pravomocně skončilo rozhodnutím soudu druhého stupně, obviněný neměl obhájce, neboť si jej sám nezvolil a přitom nebyl dán žádný důvod nutné obhajoby. V takovém případě se opis rozhodnutí soudu druhého stupně doručuje toliko obviněnému, a to i tehdy, jestliže v průběhu dovolací lhůty soud obviněnému ustanovil obhájce. Proto je z hlediska běhu lhůty k podání dovolání bez významu, zda a kdy byl doručen opis rozhodnutí napadeného dovoláním takto ustanovenému obhájci. V této souvislosti je ale třeba v obecné rovině připomenout, že požádá-li obviněný o ustanovení obhájce a jsou-li splněny podmínky podle § 33 odst. 2, 4 tr. ř., musí mu být neprodleně ustanoven. Bude-li obhájce ustanoven poslední den dovolací lhůty či těsně před jejím uplynutím, nic mu v takovém případě nebrání podat alespoň blanketní dovolání.

V souladu s ustanovením § 265e odst. 3 tr. ř. je lhůta k podání dovolání zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve lhůtě u Nejvyššího soudu nebo u soudu, který rozhodl ve věci ve druhém stupni, anebo je-li podání, jehož obsahem je dovolání, dáno ve lhůtě na poštu a adresováno soudu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

K běhu dovolací lhůty je třeba ještě připomenout, že podle ustanovení § 60 odst. 2 tr. ř. lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který svým jménem nebo číselným

označením odpovídá dni, kdy se stala událost určující počátek lhůty. Přitom podle odst. 3 citovaného zákonného ustanovení platí, že připadne-li konec lhůty na den pracovního klidu nebo pracovního volna, pokládá se za poslední den lhůty nejbližší příští pracovní den.

Nejvyšším soudem bylo z předloženého trestního spisu zjištěno, že v předmětné věci v době, kdy trestní řízení pravomocně skončilo rozhodnutím soudu druhého stupně, obviněná obhájce neměla, neboť si jej sama nezvolila a tento jí nebyl ani ustanoven, když nebyl dán žádný z důvodů nutné obhajoby. Z obsahu trestního spisu se dále podává, že usnesení odvolacího soudu bylo obviněné doručeno dne 21. 9. 2011 (viz doručenka na č. l. 114 spisu). Poslední den lhůty k podání dovolání obviněné tak se zřetelem k výše citovaným ustanovením připadl na den 21. 11. 2011 (jednalo se o pracovní den). Dovolání obviněné však bylo podáno prostřednictvím obhájkyně teprve dne 25. 11. 2011 (viz dovolání s obálkou na č. l. 131 až 133 spisu).

Nejvyšší soud tedy uzavírá, že dovolání obviněné bylo podáno až po uplynutí lhůty pro podání dovolání stanovené v § 265e odst. 1 tr. ř. a že tato lhůta nebyla zachována ani podle ustanovení § 265e odst. 3 tr. ř.

S ohledem na skutečnosti shora stručně rozvedené nutno ještě dodat, že na otázku běhu dovolací lhůty nemělo v posuzovaném případě z hlediska obviněné žádný vliv ustanovení obhájkyně, k němuž došlo opatřením Okresního soudu Brno-venkov ze dne 14. 11. 2011, sp. zn. 30 T 4/2011 (založeno na č. l. 129 spisu), když navíc v postupu okresního soudu nebyla zjištěna žádná prodleva.

Je přitom nutno zdůraznit, že zákon (§ 265e odst. 4 tr. ř.) bez výjimky, tj. bez ohledu na okolnosti, za nichž k marnému uplynutí lhůty k podání dovolání došlo, vylučuje její navrácení, a to vzhledem k tomu, že dovolání je mimořádný opravný prostředek, který se podává proti pravomocnému rozhodnutí, a období, v němž by mohlo být pravomocné rozhodnutí ještě tímto způsobem zpochybněno, nelze dále prodlužovat.

Podle § 265i odst. 1 písm. c) tr. ř. Nejvyšší soud dovolání odmítne, bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou nebo osobou, která ho znovu podala, když ho předtím výslovně vzala zpět. S ohledem na shora uvedené důvody Nejvyšší soud v souladu s citovaným ustanovením zákona dovolání obviněné jako opožděné odmítl.